

අභිධම්මපිටකෙ

ධාතුකථාපාළි

උද්දෙසො

1. නයමානිකා

1. (1) සඬගහො අසඬගහො (2) සඬගහිතෙන අසඬගහිතං (3) අසඬගහිතෙන සඬගහිතං (4) සඬගහිතෙන සඬගහිතං (5) අසඬගහිතෙන අසඬගහිතං (6) සම්පයොගො විජපයොගො (7) සම්පයුත්තෙන විජපයුත්තං (8) විජපයුත්තෙන සම්පයුත්තං (9) සම්පයුත්තෙන සම්පයුත්තං (10) විජපයුත්තෙන විජපයුත්තං (11) සඬගහිතෙන සම්පයුත්තං විජපයුත්තං (12) සම්පයුත්තෙන සඬගහිතං අසඬගහිතං (13) අසඬගහිතෙන සම්පයුත්තං විජපයුත්තං (14) විජපයුත්තෙන සඬගහිතං අසඬගහිතං.

2. අභිභන්තරමානිකා

2. (1) පඤ්චක්ඛන්ධා (2) ද්වාදසායතනානි (3) අට්ඨාරස ධාතුයො (4) චත්තාරි සච්චානි (5) බාවිසතින්ද්‍රියානි (6) පටිච්චසමුප්පාදො (7) චත්තාරො සතිපට්ඨානා (8) චත්තාරො සම්මප්පධානා (9) චත්තාරො ඉද්ධිපාදා (10) චත්තාරි ඤානානි (11) චතස්සො අප්පමඤ්ඤායො (12) පඤ්චින්ද්‍රියානි (13) පඤ්ච බලානි (14) සත්ත බොජ්ඣංගි (15) අරියො අට්ඨච්චිකො මග්ගො (16) ඵස්සො වෙදනා සඤ්ඤා චෙතනා චිත්තං අධිමොක්ඛො මනසිකාරො.

3. නයමුඛමානිකා

3. තිහි සඬගහො, තිහි අසඬගහො, චතුහි සම්පයොගො, චතුහි විජපයොගො.

4. ලක්ඛණමානිකා

4. සභාගො, විසභාගො.

5. බාහිරමානිකා

5. සබ්බාපි ධම්මසඬගණි ධාතුකථාය මානිකානි.

1. පරිච්ඡේදය

1. සචිග්‍රහාසචිග්‍රහපදනිද්දෙසා

1. ခုန့်စာ

[illegible]

7. වෙදනාක්ඛන්ධො කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙනි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතො? වෙදනාක්ඛන්ධො එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතො. කතිහි අසඬගහිතො? චතුහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතො.

8. සඤ්ඤාක්‍රමයේ කතීති බන්ධනේ කතීභායතනේ කතීති ධාතුති සඵගතීතෝ? සඤ්ඤාක්‍රමයේ එකෙන බන්ධනේ එකෙනායතනේ එකාය ධාතුයා සඵගතීතෝ. කතීති අසඵගතීතෝ? චතුති බන්ධනේ එකාදසභායතනේ සත්තරසති ධාතුති අසඵගතීතෝ.

9. සම්බාරක්බන්ධො කතිහි බන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සසිගහිතො? සම්බාරක්බන්ධො එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සසිගහිතො. කතිහි අසසිගහිතො? චතුහි බන්ධෙහි එකාදසහායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසසිගහිතො.

10. විඤ්ඤාණක් බන්ධො කතිහි බන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඨගහිතො? විඤ්ඤාණක් බන්ධො එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සඨගහිතො. කතිහි අසඨගහිතො? චතුහි බන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි එකාදසහි ධාතුහි අසඨගහිතො.

(එකමුලක.)

[illegible]

12. රූපක්‌බන්‌ධො ච සඤ්ඤාක්‌බන්‌ධො ච...පෙ.... ද්‌විථි බන්‌ධෙහි එකාදසභායතනෙහි එකාදසථි ධාතුහි සඨගහිතා, කතිහි අසඨගහිතා? තීථි බන්‌ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්‌තහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

13. රූපක්‌බන්‌ධො ච සඬ්‌බාරක්‌බන්‌ධො ච...පෙ.... ද්‌විභි බන්‌ධෙහි එකාදසභායතනෙහි එකාදසහි ධාතුහි සඬග්‌හිතා, කතිහි අසඬග්‌හිතා? තිභි බන්‌ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්‌තහි ධාතුහි අසඬග්‌හිතා.

14. රූපක්‌බන්‌ධෝ ව විඤ්ඤාණක්‌බන්‌ධෝ ව...පෙ.... ද්විතී ඛන්‌ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අවිශාරසහි ධාතුහි සංඛගහිතා. කතිහි අසංඛගහිතා? තීති ඛන්‌ධෙහි, න කෙහිව් ආයතනෙහි න කාහිව් ධාතුහි අසංඛගහිතා.

(දැක්වූලෙකං.)

15. රූපක්‍රමය ව වෙනස්වන්නේද ව සංස්කෘතිකයන් ව කතිනි ක්‍රමයේ කතිනියන්ගෙන් කතිනි ක්‍රමයේ සම්බන්ධය? රූපක්‍රමය ව වෙනස්වන්නේද ව සංස්කෘතිකයන් ව කතිනි ක්‍රමයේ එකඟතාවයන්ගෙන් එකඟතාවයේ සම්බන්ධය. කතිනි අසම්බන්ධය? ද්විතී ක්‍රමයේ එකඟතාවයන්ගෙන් සත්ත්ව ක්‍රමයේ අසම්බන්ධය.

16. රූපක්‌බන්‌ධො ච වෙදනාක්‌බන්‌ධො ච සංඛාරක්‌බන්‌ධො ච...පෙ... තීභි බන්‌ධෙහි ඵකාදසභායතනෙහි ඵකාදසභි ධාතුහි සංඛගහිතා. කතිහි අසංඛගහිතා? ද්විභි බන්‌ධෙහි ඵකෙනායතනෙත සත්තහි ධාතුහි අසංඛගහිතා.

17. රූපක්‌බන්‌ධෝ ව වෙදනාක්‌බන්‌ධෝ ව විඤ්ඤාණක්‌බන්‌ධෝ ව...පෙ.... තීභි බන්‌ධෙහි ද්‌වාදසභායතනෙහි අවධාරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? ද්‌විභි බන්‌ධෙහි, න කෙහිව් ආයතනෙහි න කාතිව් ධාතුහි අසඨගහිතා.

(විකල්පය.)

19. රූපක්‌බන්‌ධො ච චෙදනාක්‌බන්‌ධො ච සක්‌ඤ්ඤාක්‌බන්‌ධො ච වික්‌ඤ්ඤාණක්‌බන්‌ධො ච...පෙ.... චතුහි බන්‌ධෙහි ද්‌වාදසභායතනෙහි අට්‌ඨාරසහි ධාතුහි සසිගහිතා. කතිහි අසසිගහිතා? එකෙන බන්‌ධෙන, න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසසිගහිතා.

20. රූපක්‍රමයේ වෙනස්කම් සහතිකයක් ලෙස සලකා බැලිය හැකිද? රූපක්‍රමයේ වෙනස්කම් සහතිකයක් ලෙස සලකා බැලිය හැකිද? රූපක්‍රමයේ වෙනස්කම් සහතිකයක් ලෙස සලකා බැලිය හැකිද? රූපක්‍රමයේ වෙනස්කම් සහතිකයක් ලෙස සලකා බැලිය හැකිද? රූපක්‍රමයේ වෙනස්කම් සහතිකයක් ලෙස සලකා බැලිය හැකිද?

(පඤ්චකං.)

22. වක්‍රායතන කතිහි බන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඳහන්? වක්‍රායතන ඵකෙන බන්ධෙන ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා සඳහන්. කතිහි අසඳහන්? ඵතුහි බන්ධෙහි ඵකාදසහායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඳහන්.

24. මනායතන ඵකෙන බන්ධෙන ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? චතුරි බන්ධෙනි ඵකාදසභායතනෙනි ඵකාදසහි ධාතුහි අසඬගහිතං.

(එකමුලක.)

27. වක්‍රායනනක්‍රීඩා සාමාජිකයන්... වක්‍රායනනක්‍රීඩා ජීවිතායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා කායායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා රූපායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා සද්දායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා ගන්ධායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා රසායනනක්‍රීඩා... වක්‍රායනනක්‍රීඩා ඵොටිබෝලායනනක්‍රීඩා එකෙන බන්ධෙන ද්විතීයායනනක්‍රීඩා ද්විතීයායනනක්‍රීඩා සහිතය. කනිනි අසහිතය? වනනි බන්ධෙනි අසහායනනක්‍රීඩා සොළසනි ද්විතීයායනනක්‍රීඩා සහිතය.

29. චක්‍රායතනඤ්ච ධම්මායතනඤ්ච අසඬිබතං බන්ධනො ඨපෙත්වා චතුභි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විභි ධාතුභි සඬගහිතා. කතිභි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසභි ධාතුභි අසඬගහිතා.

(දැක්වීමට.)

30. ද්වාදසායනනානි කතිහි බන්ධෙහි කතිහායනනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? ද්වාදසායනනානි අසඬබතං බන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසහායනනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයනනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

(ද්වාදසකං.)

3. ධාතු

31. චක්ඛුධාතු කතිහි බන්ධෙහි කතිහායනනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? චක්ඛුධාතු එකෙන බන්ධෙන එකෙනායනනෙහි එකාය ධාතුයා සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි එකාදසහායනනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

32. සොතධාතු... සානධාතු... ජීවිහාධාතු... කායධාතු... රූපධාතු... සද්දධාතු... ගන්ධධාතු... රසධාතු... ඵොට්ඨබ්බධාතු... චක්ඛුච්ඤ්ඤාණධාතු... සොතච්ඤ්ඤාණධාතු... සානච්ඤ්ඤාණධාතු... ජීවිහාච්ඤ්ඤාණධාතු... කායච්ඤ්ඤාණධාතු... මනොධාතු... මනොච්ඤ්ඤාණධාතු එකෙන බන්ධෙන එකෙනායනනෙහි එකාය ධාතුයා සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි එකාදසහායනනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

33. ධම්මධාතු අසඬබතං බන්ධතො යපෙත්වා චතුහි බන්ධෙහි එකෙනායනනෙහි එකාය ධාතුයා සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන එකාදසහායනනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

(එකමූලකං.)

34. චක්ඛුධාතු ව සොතධාතු ව එකෙන බන්ධෙන ද්විහායනනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි දසහායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

35. චක්ඛුධාතු ව සානධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව ජීවිහාධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව කායධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව රූපධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව සද්දධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව ගන්ධධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව රසධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව ඵොට්ඨබ්බධාතු ව එකෙන බන්ධෙන ද්විහායනනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි දසහායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

36. චක්ඛුධාතු ව චක්ඛුච්ඤ්ඤාණධාතු ව ද්විහි බන්ධෙහි ද්විහායනනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? තිහි බන්ධෙහි දසහායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

37. චක්ඛුධාතු ව සොතච්ඤ්ඤාණධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව සානච්ඤ්ඤාණධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව ජීවිහාච්ඤ්ඤාණධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව කායච්ඤ්ඤාණධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව මනොධාතු ව... චක්ඛුධාතු ව මනොච්ඤ්ඤාණධාතු ව ද්විහි බන්ධෙහි ද්විහායනනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? තිහි බන්ධෙහි දසහායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

38. චක්ඛුධාතු ව ධම්මධාතු ව අසඬබතං බන්ධතො යපෙත්වා චතුහි බන්ධෙහි ද්විහායනනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසහායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

(දුකමූලකං.)

39. අට්ඨාරස ධාතුයො කතිහි බන්ධෙහි කතිහායනනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? අට්ඨාරස ධාතුයො අසඬබතං බන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසහායනනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයනනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

(අට්ඨාරසකං.)

4. සච්චං

40. දුක්ඛසච්චං කතිහි බන්ධෙහි කතිහායනනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතං? දුක්ඛසච්චං පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසහායනනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයනනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතං.

41. සමුදයසච්චං ... මග්ගසච්චං එකෙන බන්ධෙන එකෙනායනනෙහි එකාය ධාතුයා සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? චතුහි බන්ධෙහි එකාදසහායනනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතං.

42. නිරෝධසඵලිං න කෙහිවි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? පඤ්චහි බන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතං.

(එකමුලක.)

43. දුක්ඛසම්මුතිය සම්මුදයසම්මුතිය පඤ්චනි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසති ධාතුනි සඬගතිතා, කතිනි අසඬගතිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කානිවි ධාතුනි අසඬගතිතා.

44. දුක්ඛසම්චිතඤ්ඤා මග්ගසම්චිතඤ්ඤා පඤ්ඤාති බන්ධෙනි ද්වාදසභායතනෙනි අවධාරසති ධාතුනි සංඛගතිතා. කතිනි අසංඛගතිතා? න කෙනිවි බන්ධෙනි න කෙනිවි ආයතනෙනි න කානිවි ධාතුනි අසංඛගතිතා.

45. දුක්ඛසච්චක්ඛාදි නිරෝධසච්චක්ඛාදි අසඬුබලං ඛන්ධතො ය්පෙත්වා පඤ්චනි ඛන්ධෙති ද්වාදසභායනනෙති අට්ඨාරසති ධාතුනි සඬගතිතා. කතිනි අසඬගතිතා? න කෙතිච් ඛන්ධෙති න කෙතිච් ආයනනෙති න කානිච් ධාතුනි අසඬගතිතා.

(දුකමුලකං.)

46. දුක්ඛසච්චක්ඛද්ව සමුදයසච්චක්ඛද්ව මග්ගසච්චක්ඛද්ව පඤ්ච්ථි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසති ධාතුහි සඬගතිතා, කතිහි අසඬගතිතා? න කෙතිච් ඛන්ධෙහි න කෙතිච් ආයතනෙහි න කාතිච් ධාතුහි අසඬගතිතා.

47. දුක්ඛසම්චක්ඛාදි සමුදයසම්චක්ඛාදි නිරොධසම්චක්ඛාදි අසඬිතං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චනි ඛන්ධෙනි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසනි ධාතුනි සඬිගනිතා. කනිනි අසඬිගනිතා? න කෙනිවි ඛන්ධෙනි න කෙනිවි ආයතනෙනි න කානිවි ධාතුනි අසඬිගනිතා.

(නිකමුලකං.)

48. දුක්ඛසච්චක්ඛේ සමුදයසච්චක්ඛේ මග්ගසච්චක්ඛේ නිරොධසච්චක්ඛේ අසඬිතං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චනි ඛන්ධෙනි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසභි ධාතුභි සඬිගහිතා. කතිනි අසඬිගහිතා? න කෙනිච් ඛන්ධෙනි න කෙනිච් ආයතනෙනි න කානිච් ධාතුභි අසඬිගහිතා.

49. චන්තාරි සම්මානි කතිහි බන්ධෙහි කතිහායනනෙහි කතිහි ධාතුහි සසඳගහිතානි? චන්තාරි සම්මානි අසසඳගහිතං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චති බන්ධෙහි ද්වාදසහායනනෙහි අවිධාරසහි ධාතුහි සසඳගහිතානි. කතිහි අසසඳගහිතානි? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයනනෙහි න කානිවි ධාතුහි අසසඳගහිතානි.

(චතුර්ත්වකං.)

5. ဇွန်ငြိမ်း

50. වක්වූන්දි යං කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතං? වක්වූන්දි යං එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? වතුහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතං.

[illegible]

52. මහින්ද්‍රියං ඵකෙත ඛන්ධෙන ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සඬගහිනං. කතිහි අසඬගහිනං? චතුහි ඛන්ධෙහි ඵකාදසහායතනෙහි ඵකාදසහි ධාතුහි අසඬගහිනං.

53. ජීවිතීන්ද්‍රියං ද්විතී ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතං. කතිහි අසඬගහිතං? තීහි ඛන්ධෙහි එකාදසහායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතං.

54. සුඛිත්‍යයං ... දුක්ඛිත්‍යයං... සොමනස්සිත්‍යයං... දොමනස්සිත්‍යයං... උපෙක්ඛිත්‍යයං... සද්ධිත්‍යයං... විරිගිත්‍යයං... සනිත්‍යයං... සමාධිත්‍යයං... පඤ්ඤිත්‍යයං... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍යයං... අඤ්ඤිත්‍යයං... අඤ්ඤානාවිත්‍යයං එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සභිගහිතං. කතිහි අසභිගහිතං? චතුහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙන සත්තරසහි ධාතුහි අසභිගහිතං.

(එකමුලකං.)

55. වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සොතින්ද්‍රියඤ්ච එකෙන බන්ධෙන ද්විභායතනෙන ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? චතුභි බන්ධෙනි දසභායතනෙනි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

56. වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච ඝාතින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච කායින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච පුරිස්සන්ද්‍රියඤ්ච එකෙන බන්ධෙන ද්විභායතනෙනි ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? චතුභි බන්ධෙනි දසභායතනෙනි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

57. වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච මනින්ද්‍රියඤ්ච ද්විභි බන්ධෙනි ද්විභායතනෙනි අට්ඨභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? තිභි බන්ධෙනි දසභායතනෙනි දසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

58. වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච ද්විභි බන්ධෙනි ද්විභායතනෙනි ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? තිභි බන්ධෙනි දසභායතනෙනි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

59. වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සුඛින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච දුක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච දොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සද්ධින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච විරිස්සින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සතින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච සමාධින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච පඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ච... වක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියඤ්ච ද්විභි බන්ධෙනි ද්විභායතනෙනි ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? තිභි බන්ධෙනි දසභායතනෙනි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

(දුකමුලකං.)

60. බාවිසතින්ද්‍රියානි කතිභි බන්ධෙනි කතිභායතනෙනි කතිභි ධාතුභි සඬග්ගිතානි? බාවිසතින්ද්‍රියානි චතුභි බන්ධෙනි සත්තභායතනෙනි තෙරසභි ධාතුභි සඬග්ගිතානි. කතිභි අසඬග්ගිතානි? එකෙන බන්ධෙන පඤ්චභායතනෙනි පඤ්චභි ධාතුභි අසඬග්ගිතානි.

6. පට්ඨවසමුප්පාදාදි

61. අවිජ්ජා එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? චතුභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

62. අවිජ්ජාපට්ඨයා සඬබාරා එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? චතුභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

63. සඬබාරපට්ඨයා විඤ්ඤාණං එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තභි ධාතුභි සඬග්ගිතං. කතිභි අසඬග්ගිතං? චතුභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි එකාදසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතං.

64. විඤ්ඤාණපට්ඨයා නාමරූපං චතුභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි එකාදසභි ධාතුභි සඬග්ගිතං. කතිභි අසඬග්ගිතං? එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තභි ධාතුභි අසඬග්ගිතං.

65. නාමරූපපට්ඨයා සළායතනං ද්විභි බන්ධෙනි ඡභායතනෙනි ද්වාදසභි ධාතුභි සඬග්ගිතං. කතිභි අසඬග්ගිතං? තිභි බන්ධෙනි ඡභායතනෙනි ඡභි ධාතුභි අසඬග්ගිතං.

66. සළායතනපට්ඨයා එස්සො... එස්සපට්ඨයා වෙදනා... වෙදනාපට්ඨයා තණ්හා... තණ්හාපට්ඨයා උපාදානං... කම්මභවො **[උපාදානපට්ඨයා කම්මභවො (සී. ස්‍යා.)]** එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬග්ගිතො. කතිභි අසඬග්ගිතො? චතුභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතො.

67. උපපත්තිභවො ... කාමභවො... සඤ්ඤාභවො... පඤ්චවොකාරභවො පඤ්චභි බන්ධෙනි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසභි ධාතුභි සඬග්ගිතො. කතිභි අසඬග්ගිතො? න කෙතිවි බන්ධෙනි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා අසඬග්ගිතො.

68. රූපභවො පඤ්චභි බන්ධෙනි පඤ්චභායතනෙනි අට්ඨභි ධාතුභි සඬග්ගිතො. කතිභි අසඬග්ගිතො? න කෙතිවි බන්ධෙනි සත්තභායතනෙනි දසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතො.

69. අරුපහවො... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාහවො... චතුරොකාරහවො චතුරි ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි ද්විති ධාතුහි සඬගතිනො, කතිහි අසඬගතිනො? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගතිනො.

70. අසඤ්ඤාහවො... එකවොකාරහවො එකෙන ඛන්ධෙන ද්විභායතනෙනි ද්විති ධාතුහි සඬගතිනො, කතිහි අසඬගතිනො? චතුරි ඛන්ධෙති දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගතිනො.

71. ජාති ද්විති ඛන්ධෙති... ජරා ද්විති ඛන්ධෙති... මරණං ද්විති ඛන්ධෙති එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගතිනං. කතිහි අසඬගතිනං? තිති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගතිනං.

72. සොකො... පරිදෙවො... දුක්ඛං... දොමනස්සං... උපායාසො... සතිපට්ඨානං... සම්මප්පධානං එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගතිනං. කතිහි අසඬගතිනං? චතුරි ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගතිනං.

73. ඉද්ධිපාදො ද්විති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි ද්විති ධාතුහි සඬගතිනො, කතිහි අසඬගතිනො? තිති ඛන්ධෙති දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගතිනො.

74. ඤානං ද්විති ඛන්ධෙති එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගතිනං. කතිහි අසඬගතිනං? තිති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගතිනං.

75. අප්පමඤ්ඤා ... පඤ්චන්ද්‍රියානි... පඤ්ච බලානි... සත්ත බොජ්ඣංගිනා... අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො... එස්සො... වෙදනා... සඤ්ඤා... චෙතනා... අධිමොක්ඛො... මනසිකාරො එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගතිනො. කතිහි අසඬගතිනො? චතුරි ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගතිනො.

76. චිත්තං එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සඬගතිනං. කතිහි අසඬගතිනං? චතුරි ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි අසඬගතිනං.

7. තිකං

77. කුසලා ධම්මා... අකුසලා ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙති කතිභායතනෙනි කතිහි ධාතුහි සඬගතිනා? කුසලා ධම්මා... අකුසලා ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි ද්විති ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

78. අබ්‍යාකතා ධම්මා අසඬබ්‍රමං ඛන්ධතො ය්පෙත්වා පඤ්චති ඛන්ධෙති ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? න කෙහිවි ඛන්ධෙති න කෙහිවි ආයතනෙනි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගතිනා.

79. සුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තා ධම්මා... දුක්ඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තා ධම්මා තිති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි තිති ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? ද්විති ඛන්ධෙති දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

80. අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තා ධම්මා තිති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි සත්තහි ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? ද්විති ඛන්ධෙති දසභායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

81. විජාකා ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි අට්ඨති ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

82. විජාකධම්මධම්මා... සංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකා ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙනි ද්විති ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

83. නෙවවිජාකනවිජාකධම්මධම්මා අසඬබ්‍රමං ඛන්ධතො ය්පෙත්වා පඤ්චති ඛන්ධෙති ද්වාදසභායතනෙනි තෙරසහි ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා ? න කෙහිවි ඛන්ධෙති න කෙහිවි ආයතනෙනි පඤ්චති ධාතුහි අසඬගතිනා.

84. උපාදින්නුපාදානියා ධම්මා පඤ්චති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? න කෙහිවි ඛන්ධෙති එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා අසඬගතිනා.

85. අනුපාදින්නුපාදානියා ධම්මා පඤ්චති ඛන්ධෙති සත්තභායතනෙනි අට්ඨති ධාතුහි සඬගතිනා. කතිහි අසඬගතිනා? න කෙහිවි ඛන්ධෙති පඤ්චභායතනෙනි දසහි ධාතුහි අසඬගතිනා.

102. අනුප්පන්නා ධම්මා පඤ්චනි බන්ධෙනි සත්තභායතනෙනි අට්ඨනි ධාතුනි සඬගහිතා. කතිනි අසඬගහිතා? න කෙනිවි බන්ධෙනි පඤ්චභායතනෙනි දසනි ධාතුනි අසඬගහිතා.

118. සප්තවිසා ධම්මා එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙනි ද්විහායතනෙනි අටියහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

134. පරාමාසසම්පයුත්තා ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙනි ද්විභායනනෙහි ද්විති ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායනනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

152. අනුපාදින්නා ධම්මා අසඬුනි. ඔන්ටනො යපෙන්නා පඤ්චනි ඔන්ටෙහි සත්තභායනනෙහි අටයහි ධාතුහි සඬගහිනා. කනිහි අසඬගහිනා? න කෙහිව ඔන්ටෙහි පඤ්චභායනනෙහි දසහි ධාතුහි අසඬගහිනා.

167. කාමාවචරා ධම්මා... පරියාපන්නා ධම්මා... සඋත්තරා ධම්මා පඤ්චනි ඛන්ධෙනි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසනි ධාතුනි සඬගනිතා. කතීනි අසඬගනිතා? න කෙතීචි ඛන්ධෙනි න කෙතීචි ආයතනෙනි න කාතීචි ධාතුනි අසඬගනිතා.

168. න කාමාවචරා ධම්මා... අපරියාපන්තා ධම්මා... අනුත්තරා ධම්මා අසඬ්ඛතං ඛන්ධනො යපෙත්වා චතුභි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

169. රූපාවචරා ධම්මා... අරූපාවචරා ධම්මා... නිය්‍යානිකා ධම්මා... නියතා ධම්මා... සරණා ධම්මා චතුභි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසභි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

170. න රූපාවචරා ධම්මා... න අරූපාවචරා ධම්මා... අනිය්‍යානිකා ධම්මා... අනියතා ධම්මා... අරණා ධම්මා කතිභි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිභි ධාතුභි සඬග්ගිතා? අරණා ධම්මා අසඬ්ඛතං ඛන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චභි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසභි ධාතුභි සඬග්ගිතා. කතිභි අසඬග්ගිතා? න කෙහිචි ඛන්ධෙහි න කෙහිචි ආයතනෙහි න කාහිචි ධාතුභි අසඬග්ගිතා.

සඬග්ගාසඬග්ගපදනිද්දෙසො පයමො.

2. දුතියනයෝ

2. සචගතිතෙනඅසචගතිතපදනිද්දෙසෝ

171. චක්ඛායතනෙන යෙ ධම්මා... ඵොට්ඨබ්බායතනෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුධාතුයා යෙ ධම්මා... ඵොට්ඨබ්බධාතුයා යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා, තෙ ධම්මා කතිති ඛන්ධෙති කතිභායතනෙති කතිති ධාතුති අසචගතිතා? තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසචගතිතා.

172. චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... සොතවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... ඝානවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... ජීව්හවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... කායවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙති ද්වාදසති ධාතුති අසචගතිතා.

173. චක්ඛන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සොතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... ඝාතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... ජීවිතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... කායින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... ඉත්ථින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පුරිස්සන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසචගතිතා.

174. අසඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... එකවොකාරභවෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති තිභායතනෙති නචති ධාතුති අසචගතිතා.

175. පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා... සනිදස්සනසප්පට්ඨෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසචගතිතා.

176. අනිදස්සනසප්පට්ඨෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති දසභායතනෙති සොළසති ධාතුති අසචගතිතා.

177. සනිදස්සනෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසචගතිතා.

178. සප්පට්ඨෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... උපාදාධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසචගහෙන සචගතිතා ආයතනසචගහෙන අසචගතිතා ධාතුසචගහෙන අසචගතිතා, තෙ ධම්මා කතිති ඛන්ධෙති කතිභායතනෙති කතිති ධාතුති අසචගතිතා? තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙති සත්තරසති ධාතුති අසචගතිතා.

දසායතනා සත්තරස ධාතුයෝ,
සත්තින්ද්‍රියා අසඤ්ඤාභවො එකවොකාරභවො;
පරිදෙවො සනිදස්සනසප්පට්ඨං,
අනිදස්සනං පුනදෙව [\[පුනරෙව \(3.\)\]](#) සප්පට්ඨං උපාදාති.

සචගතිතෙනඅසචගතිතපදනිද්දෙසෝ දුතියෝ.

3. තනියන යො

3. අසඬගහිතෙනසඬගහිතපදනිද්දෙසො

179. වෙදනාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඬබාරක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙනි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

180. නිරොධසච්චෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

181. ජීවිතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා ද්විති ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

182. ඉත්ථිත්තියෙන යෙ ධම්මා... පුරිසිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සුඛිත්තියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සිත්තියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සිත්තියෙන යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සද්ධිත්තියෙන යෙ ධම්මා... වීරිසිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සතිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සමාධිත්තියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සඬබාරෙන යෙ ධම්මා... සළායතනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... එස්සපච්චයා වෙදනාය යෙ ධම්මා... වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මහවෙන [උපාදානපච්චයා කම්මහවෙන (සා.)] යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

183. ජාතියා යෙ ධම්මා... ජරාය යෙ ධම්මා... මරණෙන යෙ ධම්මා... ඤානෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා ද්විති ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

184. සොකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා... උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චහි ඉන්ද්‍රියෙහි යෙ ධම්මා... පඤ්චහි බලෙහි යෙ ධම්මා... සත්තහි බොජ්ඣංගිකෙහි යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨංගිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා... එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාය යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... චෙතනාය යෙ ධම්මා... අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා... හෙතුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි වෙච සහෙතුකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි වෙච හෙතුසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

185. අප්පච්චයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසඬබතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

186. ආසවෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි වෙච සාසවෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි වෙච ආසවසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

187. සංයොජනෙහි ... ගන්ථෙහි... ඔසෙහි... යොගෙහි... නිවරණෙහි... පරාමාසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසෙහි වෙච පරාමට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා... තෙ ධම්මා අසඬබතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

188. වෙනසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානසහභූති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානානුපරිවත්තීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා

ධාතුසංඛිතභවන සංඛිතභවන...පෙ.... තෙ ධම්මා අසංඛිතං ඛන්ධතො යපෙත්වා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සංඛිතභවන.

189. විත්තසහභුමි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තානුපරිච්ඡිති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඛිතභවන අසංඛිතභවන ආයතනසංඛිතභවන සංඛිතභවන ධාතුසංඛිතභවන සංඛිතභවන...පෙ.... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සංඛිතභවන.

190. උපාදානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙව සංකිලෙසිකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙව සංකිලිට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙව කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඛිතභවන අසංඛිතභවන ආයතනසංඛිතභවන සංඛිතභවන ධාතුසංඛිතභවන සංඛිතභවන, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සංඛිතභවන? තෙ ධම්මා අසංඛිතං ඛන්ධතො යපෙත්වා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සංඛිතභවන.

තයො ඛන්ධා තථා සච්චා, ඉන්ද්‍රියානි ව සොළස;
පදානි පච්චයාකාරෙ, චුද්දසුපරි චුද්දස.

සමතිංස පදා භොන්ති, ගොච්ඡකෙසු දසස්වථ;
දූවෙ චූළන්තරදුකා [\[චූල්ලන්තරදුකා \(සි.\)\]](#), අට්ඨ භොන්ති මහන්තරානි.

අසංඛිතභවනසංඛිතභවනපදනිද්දෙසො තතියො.

4. චතුත්ථනයෝ

4. සඬගහිතෙනසඬගහිතපදනිද්දෙසෝ

191. සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

192. ඉත්ථිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... පුරිසිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... සුඛිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... සද්ධිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... චිරිසිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... සතිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... සමාධිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවිත්ථියෙන යෙ ධම්මා....

අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සඬබාරෙන යෙ ධම්මා... සළායතනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මභවෙන යෙ ධම්මා... සොකෙන යෙ ධම්මා... පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා... උපායාසෙන යෙ ධම්මා....

සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චහි ඉත්ථියෙහි යෙ ධම්මා... පඤ්චහි බලෙහි යෙ ධම්මා... සත්තහි බොජ්ඣංගිකෙහි යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨංගිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා... එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙනතාය යෙ ධම්මා... අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා

හෙතුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි වෙච සහෙතුකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි වෙච හෙතුසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි... සංයොජනෙහි... ගන්ථෙහි... ඔසෙහි... යොගෙහි... නිවරණෙහි... පරාමාසෙහි... උපාදානෙහි... කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච සංකිලෙසිකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච සංකිලිට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා.

ද්වෙ සච්චා පන්තරසිත්ථියා, එකාදස පට්ච්චපදා;
උද්ධං පුන එකාදස, ගොච්ඡකපදමෙත්ථ තිංසව්ධාති [\[තිංසව්ධන්ති \(පී.\)\]](#).

සඬගහිතෙනසඬගහිතපදනිද්දෙසෝ චතුත්ථො.

5. පඤ්චමන යො

5. අසභ්‍යතාවය අසභ්‍යතාවය පදනම් දෙසට

[illegible]

194. වෙදනාක්බන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්බන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඨිබාරක්බන්ධෙන යෙ ධම්මා බන්ධසඨගහෙන අසඨගහිතා ආයතනසඨගහෙන අසඨගහිතා ධාතුසඨගහෙන අසඨගහිතා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්විති බන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

195. විඤ්ඤාණක්තේර්ධෙන යෙ ධම්මා... මනායතනෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ. ... මනොධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... මනින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා තේර්ධසසීගහෙන අසසීගහිතා ආයතනසසීගහෙන අසසීගහිතා ධාතුසසීගහෙන අසසීගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි තේර්ධෙහි ඵකාදසහායතනෙහි ඵකාදසහි ධාතුහි අසසීගහිතා.

196. චක්‍රායතනෙන් යෙ ධම්මා...පෙ.... ථොට්ඨබ්බායතනෙන් යෙ ධම්මා... චක්ඛුධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.... ථොට්ඨබ්බධාතුයා යෙ ධම්මා බන්ධසභිගහෙන් අසභිගහිතා ආයතනසභිගහෙන් අසභිගහිතා ධාතුසභිගහෙන් අසභිගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විතායතනෙහි අට්ඨති ධාතුහි අසභිගහිතා.

197. ධම්මායතනෙන යෙ ධම්මා... ධම්මධාතුයා යෙ ධම්මා... ඉත්ථිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... පුරිසිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... ජිවිත්ථිත්ථියෙන යෙ ධම්මා ඛත්ථසඨගහෙන අසඨගහිතා ආයතනසඨගහෙන අසඨගහිතා ධාතුසඨගහෙන අසඨගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ඵකෙන ඛත්ථධෙන ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

198. සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා... නිරොධසච්චෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඝගහෙන අසංඝගතිකා ආයතනසංඝගහෙන අසංඝගතිකා ධාතුසංඝගහෙන අසංඝගතිකා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ඒවිති ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසති ධාතූහි අසංඝගතිකා.

199. එක්බැඳියෙන යෙ ධම්මා...පෙ.... කායින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඝෙන අසංඝනිකා
ආයතනසංඝෙන අසංඝනිකා ධාතුසංඝෙන අසංඝනිකා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති
ඛන්ධෙනි ද්විභාශතෙනි අට්ඨනි ධාතුති අසංඝනිකා.

200. සුඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සද්ධින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... විරිශින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සමාධින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චියා සඬබ්බාරෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්විති ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

201. සම්බාරපව්වයා විඤ්ඤාණෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගහිතා ආයතනසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගහිතා ධාතුසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගහිතා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි අසඬ්ඨගහිතා.

202. විශ්ද්‍රැණපව්වයා නාමරූපෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ඵකෙන ඛන්ධෙන ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතූහි අසඬගහිතා.

203. නාමරූපපච්චයා සළායතනෙන් යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬ්ගහෙන් අසඬ්ගතිනා ආයතනසඬ්ගහෙන් අසඬ්ගතිනා ධාතුසඬ්ගහෙන් අසඬ්ගතිනා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන් එකාය ධාතූයා අසඬ්ගතිනා.

204. සළායතනපව්වයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... එස්සපව්වයා වෙදනාය යෙ ධම්මා... වෙදනාපව්වයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපව්වයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මහවෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්විති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙති සත්තරසති ධාතුති අසඬගතිනා.

205. අරුපහවෙන යෙ ධම්මා... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාහවෙන යෙ ධම්මා ... චතුරවොකාරහවෙන යෙ ධම්මා... ඉද්ධිපාදෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙති දසති ධාතුති අසඬගතිනා.

206. අසඤ්ඤාහවෙන යෙ ධම්මා... එකවොකාරහවෙන යෙ ධම්මා... ජාතියා යෙ ධම්මා... ජරාය යෙ ධම්මා... මරණෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා , තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති අසඬගතිනා.

207. පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසඬගතිනා.

208. සොකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා... උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... ඤානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චති ඉන්ද්‍රියෙති යෙ ධම්මා... පඤ්චති බලෙති යෙ ධම්මා... සත්තති බොජ්ඣංගිගෙති යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨංගිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා... එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාය යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... වෙතනාය යෙ ධම්මා... අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා ... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්විති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙති සත්තරසති ධාතුති අසඬගතිනා.

209. විත්තෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති එකාදසභායතනෙති එකාදසති ධාතුති අසඬගතිනා.

1. තිකං

210. කුසලෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අකුසලෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... දුක්ඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... විපාකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... විපාකධම්මධම්මෙති යෙ ධම්මා... අනුපාදන්තඅනුපාදානියෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අසංකිලිට්ඨඅසංකිලෙසිකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සචිතක්කසච්චාරෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අචිතක්කච්චාරමත්තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... පීතිසහගතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතබ්බෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතබ්බෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතබ්බහෙතුකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතබ්බහෙතුකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... ආවයගාමීති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අපවයගාමීති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සෙක්ඛෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අසෙක්ඛෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මහග්ගතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අප්පමාණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... පරිත්තාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මහග්ගතාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අප්පමාණාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... තීනෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... පණ්ණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මිච්ඡත්තනියතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... සම්මත්තනියතෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මග්ගාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මග්ගහෙතුකෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... මග්ගාධිපතීති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අනිතාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අනාගතාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... පච්චුපන්තාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අප්ඤ්ඤාත්තාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... බතිද්ධාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අප්ඤ්ඤාත්තබතිද්ධාරම්මණෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙති දසති ධාතුති අසඬගතිනා.

211. සනිදස්සනසප්පට්ඨෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... අනිදස්සනසප්පට්ඨෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා ධාතුසඬගහෙන අසඬගතිනා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති අට්ඨති ධාතුති අසඬගතිනා .

2. දුකං

212. හෙතුති ධම්මෙති යෙ ධම්මා... හෙතුති වෙච සහෙතුකෙති ච ධම්මෙති යෙ ධම්මා... හෙතුති වෙච හෙතුසම්පයුත්තෙති ච ධම්මෙති යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගතිනා ආයතනසඬගහෙන අසඬගතිනා

223. විත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬ්ගහෙන අසඬ්ගහිතා ආයතනසඬ්ගහෙන අසඬ්ගහිතා ධාතුසඬ්ගහෙන අසඬ්ගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි ඵකාදසභායතනෙහි ඵකාදසහි ධාතුහි අසඬ්ගහිතා.

224. වෙනසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානසහභූහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානානුපරිවත්තීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්වීහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

225. අජ්ඣන්තිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා අසඬගහිතා.

226. උපාදානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච සංකිලෙසිකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච සංකිලිට්ඨයෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි වෙච කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා...පෙ.... තෙ ධම්මා ද්වීහි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

227. අසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨයෙහි වෙච නො ව කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙහි වෙච නො ව කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසවිජ්ජයුත්තෙහි අසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතඛිබ්බෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතඛිබ්බෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතඛිබ්බෙහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතඛිබ්බෙහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සචිතක්කෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සචිචාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සප්පිතිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පීතිසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... න කාමාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... රූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපරියාපන්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියායානිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි අසඬගහිතා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

රූපඤ්ච ධම්මායතනං ධම්මධාතු, ඉත්ථිපුමං ජීවිතං නාමරූපං;
ද්වෙ භවා ජාති ජරා මච්චිරූපං, අනාරම්මණං නො විත්තං විත්තෙන විජ්ජයුත්තං.

විසංසට්ඨං සමුට්ඨාන-සහභූ අනුපරිවත්තී;
බාහිරං උපාදා ද්වෙ, විසයො [\[ද්වෙවිසති \(සා.\)\]](#) එසනයො සුබ්බද්ධො.

අසඬගහිතෙන අසඬගහිතපදනිද්දෙසො පඤ්චමො.

6. ඡට්ඨනායො

6. සම්පයොගවිජ්ජයොගපදනිද්දෙසො

1. ඛන්ධො

228. රූපක්ඛන්ධො කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙන කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තොති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තො? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තො.

229. වෙදනාක්ඛන්ධො... සඤ්ඤාක්ඛන්ධො... සඬ්ඛාරක්ඛන්ධො තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සම්පයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තො. කතිහි විජ්ජයුත්තො? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තො.

230. විඤ්ඤාණක්ඛන්ධො තීහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තො. කතිහි විජ්ජයුත්තො? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තො.

2. ආයතනං

231. චක්ඛායතනං...පෙ.... ඵොට්ඨබ්බායතනං...පෙ.... සම්පයුත්තන්ති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තං? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

232. මනායතනං තීහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තං. කතිහි විජ්ජයුත්තං? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

3. ධාතු

233. චක්ඛුධාතු ...පෙ.... ඵොට්ඨබ්බධාතු...පෙ.... සම්පයුත්තන්ති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

234. චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතු...පෙ.... මනොධාතු... මනොවිඤ්ඤාණධාතු තීහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

4. සච්චාදි

235. සමුදයසච්චං... මග්ගසච්චං තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සම්පයුත්තං; එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තං. කතිහි විජ්ජයුත්තං? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

236. නිරොධසච්චං... චක්ඛන්ද්‍රියං...පෙ.... කායින්ද්‍රියං... ඉත්ථීන්ද්‍රියං... පුරිස්සින්ද්‍රියං...පෙ.... සම්පයුත්තන්ති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තං? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

237. මනින්ද්‍රියං තීහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තං. කතිහි විජ්ජයුත්තං? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

238. සුඛින්ද්‍රියං... දුක්ඛින්ද්‍රියං... සොමනස්සින්ද්‍රියං... දොමනස්සින්ද්‍රියං තීහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සම්පයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තං. කතිහි විජ්ජයුත්තං? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

252. අප්පමඤ්ඤා... පඤ්චන්ද්‍රියානි... පඤ්ච බලානි... සත්ත බොජ්ඣංගිහා... අරියො අට්ඨඨගිකො මග්ගො තීථි
බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා සම්පයුත්තෙ; එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙහිවි

සම්පයුත්තො, කතීහි විප්පයුත්තො? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විප්පයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තො.

253. එස්සෝ ... වෙනනා... මනසිකාරො තීහි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සම්පයුත්තො; එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිහි සම්පයුත්තො. කතිහි විජ්ජයුත්තො? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිහි විජ්ජයුත්තො.

254. වෙදනා... සඤ්ඤා තීනි බන්ධෙනි එකෙනායතනෙන සත්තනි ධාතුනි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි සම්පයුත්තා. කතිනි විජ්ජයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි දසනි ධාතුනි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විජ්ජයුත්තා.

255. චිත්තං තිහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තං. කතිහි විජ්ජයුත්තං? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තං; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තං.

256. අධිමොක්ක බිහි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන ද්විති ධාතුහි සම්පයුත්තො; එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තො. කතිහි විජ්ජයුත්තො? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තො; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තො.

5. වික.

257. කුසලා ධම්මා... අකුසලා ධම්මා කතිහි බන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? තත්ථි.
කතිහි විජ්ජයුත්තා ? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

258. සුඛය වේදනාය සම්පයුක්තා ධම්මා... දුක්ඛය වේදනාය සම්පයුක්තා ධම්මා එකෙන බන්ධෙන සම්පයුක්තා ; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි සම්පයුක්තා. කතිහි විප්පයුක්තා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි විප්පයුක්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විප්පයුක්තා.

259. අද්වෛතවාදය වේදනාය සම්පයුක්තා ධර්මය එකෙන බන්ධෙන සම්පයුක්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි සම්පයුක්තා. කතිනි විජ්ජයුක්තා? එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි එකාදසහි ධාතුනි විජ්ජයුක්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විජ්ජයුක්තා.

260. විපාකා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

261. විපාකධම්මධම්මා... සංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විප්පයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විප්පයුත්තා.

262. තෙව්විපාකතවිපාකධම්මධම්මා... අනුපාදිත්තපාදානියා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති ? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

263. අනුපාදින්න අනුපාදානියා ධම්මා... අසංකිලිට්ඨ අසංකිලෙසිකා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි ඡහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

264. සවිතක්කසච්චාරා ධම්මා එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

265. අවිතක්කවිචාරමත්තා ධම්මා... ජිනිසහගතා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

266. අවිනක්කඅව්වාරා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තානි? නත්ථි. කනිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි එකාය ධාතුයා විජ්ජයුත්තා.

295. අසංකිලෙසිකා ධම්මා... කිලෙසවිජ්ජයුත්තා අසංකිලෙසිකා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති ? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි ඡහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

296. සංකිලිට්ඨා ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

297. සංකිලිට්ඨා වෙව නො ව කිලෙසා ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තා වෙව නො ව කිලෙසා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

298. දස්සනෙන පභාතඛිබා ධම්මා... භාවනාය පභාතඛිබා ධම්මා... දස්සනෙන පභාතඛිබහෙතුකා ධම්මා... භාවනාය පභාතඛිබහෙතුකා ධම්මා... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

299. සචිතක්කා ධම්මා... සච්චාරා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

300. අචිතක්කා ධම්මා... අච්චාරා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි එකාය ධාතුයා විජ්ජයුත්තා.

301. සප්පිතිකා ධම්මා... පිතිසභගතා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

302. සුඛසභගතා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

303. උපෙක්ඛාසභගතා ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

304. න කාමාවචරා ධම්මා... අපරියාපන්තා ධම්මා... අනුත්තරා ධම්මා...පෙ.... සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි ඡහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

305. රූපාවචරා ධම්මා... අරූපාවචරා ධම්මා... නියයානිකා ධම්මා... නියතා ධම්මා... සරණා ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙනි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

ධම්මායතනං ධම්මධාතු, දුක්ඛසච්චඤ්ච ජීවිතං;
සළායතනං නාමරූපං, වත්තාරො ව මහාභවා.

ජාති ජරා ව මරණං, තිකෙස්වෙකුනවිසති;
ගොච්ඡකෙසු ව පඤ්ඤාස, අට්ඨ වුළුත්තරෙ පදා.

මහත්තරෙ පන්තරස, අට්ඨාරස තතො පරෙ;
තෙවීස පදසතං එතං, සම්පයොගෙ න ලබ්භතීති.

සම්පයොගවිජ්ජයොගපදනිද්දෙසො ඡට්ටො.

7. සත්තමනසො

7. සම්පයුත්තෙන විප්පයුත්තපදනිද්දෙසො

306. වෙදනාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඛ්ඛාරක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... මනායතනෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි විප්පයුත්තා? තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

307. චක්ඛුචිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.... මනොධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි එකාය ධාතුයා විප්පයුත්තා.

308. මනින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

309. උපෙක්ඛිත්තද්‍රියෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි විප්පයුත්තා.

310. සඛ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණෙන යෙ ධම්මා... සළායතනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... එස්සපච්චයා වෙදනාය යෙ ධම්මා... එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාය යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... චෙතනාය යෙ ධම්මා... චිත්තෙන යෙ ධම්මා... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

311. අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි එකාය ධාතුයා විප්පයුත්තා.

312. අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි විප්පයුත්තා.

313. සචිතක්කසච්චාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි එකාය ධාතුයා විප්පයුත්තා.

314. චිත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චෙතසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ... චිත්තසංසට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානසහභුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානානුපරිවත්තීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

315. සචිතක්කෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සච්චාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි එකාය ධාතුයා විප්පයුත්තා.

316. උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි විප්පයුත්තා? තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි විප්පයුත්තා.

ඛන්ධා චතුරො ආයතනඤ්ච මෙකං;
ධාතුසු සත්ත ද්වෙපි ච ඉන්ද්‍රියතො.

තයො පටිච්ච තථරිච එස්සපඤ්චමා;
අධිමුච්චනා මනසි තිකෙසු තිණි.

සත්තන්තරා ද්වෙ ච මනෙන යුත්තා;
චිතක්කච්චාරණා උපෙක්ඛකාය වාති.

සම්පයුත්තෙන් විප්පයුත්තපදනිද්දෙසා සත්තමො.

8. අට්ඨමනායො

8. විජ්ජයුත්තෙනසම්පයුත්තපදනිද්දෙසො

317. රූපක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි.

318. වෙදනාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඛ්ඛාරක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා...පෙ.... සරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි.

ධම්මායතනං ධම්මධාතු, අථ ජීවිතං නාමරූපං;
සළායතනං ජාතිජරාමතං, ද්වෙ ව තිකෙ න ලබ්භරෙ.

පයමන්තරෙ සත්ත ව, ගොච්ඡකෙ දස අපරන්තෙ;
වුද්දස ඡ ව මත්ථකෙ, ඉච්චෙනෙ සත්තවත්තාලීස ධම්මා;
සමුච්ඡේදෙ න ලබ්භන්ති, මොඝපුච්ඡකෙන වාති.

විජ්ජයුත්තෙනසම්පයුත්තපදනිද්දෙසො අට්ඨමො.

346. සංයෝජනෙහි... ගත්ථෙහි... ඔසෙහි... යොගෙහි... නීචරණෙහි... පරාමාසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසෙහි චෙච් පරාමට්ඨෙහි ච ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුක්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුක්තා... තෙ

ධම්මා තීභි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සම්පයුත්තා; එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

347. පරාමාසසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

348. චිත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා තීභි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

349. චෙතසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානසහභූති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානානුපරිවත්තීති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා , තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුහි සම්පයුත්තා.

350. උපාදානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව සංකිලෙසිකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව සංකිලිට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා තීභි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සම්පයුත්තා; එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

351. සංකිලිට්ඨෙහි චෙව නො ව කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙහි චෙව නො ව කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සචිත්තකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සචිචාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සජ්ජිතකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පිතිසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

352. සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා.

අරූපක්ඛන්ධා චත්තාරො, මනායතනමෙව ව;
විඤ්ඤාණධාතුයො සත්ත, ද්වෙ සච්චා වුද්දසින්ද්‍රියා.

පච්චයෙ ද්වාදස පදා, තතො උපරි සොළස;
තිකෙසු අට්ඨ ගොච්ඡකෙ, තෙවත්තාලිසමෙව ව.

මහන්තරදුකෙ සත්ත, පදා පිට්ඨි දුකෙසු ඡ;
නවමස්ස පදස්සෙනෙ, නිද්දෙසෙ සඬගහං ගතාති.

සම්පයුත්තෙනසම්පයුත්තපදනිද්දෙසො නවමො.

10. දසමනයෝ

10. විජ්‍යාත්මක විජ්‍යාත්මක පදනම් දෙස

353. රූපක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි බන්ධෙනි කතිභායතනෙනි කතිහි ධාතුහි විප්පයුත්තා? තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙනි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිචි විප්පයුත්තා.

354. වෙදනාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සභ්බාරක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... මනායනනෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... පෙ.... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායනනෙනි දසභි ධාතුනි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායනනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විජ්ජයුත්තා.

355. චක්ඛායතනෙන යෙ ධම්මා...පෙ.... ථොට්ඨබ්බායතනෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.... ථොට්ඨබ්බධාතුයා යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙනි එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිචි විජ්ජයුත්තා.

356. එක්වූවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.... මනෝවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

357. නිරෝධසච්චෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා...පෙ.... කායින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා..
ඉන්ද්‍රීන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පුරිසින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ
ධම්මා චතුති ඛන්ධෙනි ඵකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙනිචි
විජ්ජයුත්තා.

358. මනින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ධන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

359. සුඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විජ්ජයුත්තා.

360. උපෙක්කිත්ථියෙන යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ධන්ධෙන දසහායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

361. සද්ධර්මයෙන යෙ ධම්මා... වීරිශීන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සමාධන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤාන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරොති යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ධන්ධෙන දසභායතනෙති සොළසති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විජ්ජයුත්තා.

362. සඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණෙන යෙ ධම්මා... සළායනනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... එස්සපච්චයා වෙදනාය යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායනතෙනි දසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායනතෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

363. වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මහවෙන යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙති ධම්මෙති යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙති සොළසති ධාතුති විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිචි විප්පයුත්තා.

364. රූපහවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙනිවි ඛන්ධෙනි න කෙනිවි ආයතනෙනි තිහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

365. අසඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... එකවොකාරභවෙන යෙ ධම්මා... පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුර්ඛි ඵ්ඤ්ඤානායනෙන සත්තති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; එකෙනායනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

366. අරුපහවෙන යෙ ධම්මා... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාහවෙන යෙ ධම්මා... චතුචොකාරහවෙන යෙ ධම්මා... සොකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා... උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සන්තප්ථානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... ඉද්ධිපාදෙන යෙ ධම්මා... ඤානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චනි ඉන්ද්‍රියෙනි යෙ ධම්මා... පඤ්චනි බලෙනි යෙ ධම්මා... සත්තනි බොජ්ඣංගිගෙනි යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨංගිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසනි ධාතුනි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙනිවි විජ්ජයුත්තා.

380. උපෙක්බාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි එකාදසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

382. අප්පමාණෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා... පණිතෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙතිවි ඛන්ධෙනි න කෙතිවි ආයතනෙනි ඡහි ධාතුනි විප්පයුත්තා.

383. පරිත්තාරම්මණෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජස්සත්තා, තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා විජ්ජස්සත්තා... තෙ ධම්මා ඵකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි දසභි ධාතුනි විජ්ජස්සත්තා; ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙතිවි විජ්ජස්සත්තා.

385. අනුප්පත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිව් ඛන්ධෙහි න කෙහිව් ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි විප්පයුත්තා.

386. අතිතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනාගතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

387. පවිත්‍රස්පන්තාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අස්ඤ්ඤාස්පන්තාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ඛණ්ඩාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අස්ඤ්ඤාස්පන්තාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙන දසති ධාතුති විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විප්පයුත්තා.

388. සනිදස්සනසප්පට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනිදස්සනසප්පට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා ,
තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුර්ති චන්ධෙති එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති විප්පයුත්තා;
එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විප්පයුත්තා.

389. හෙතූනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සහෙතූකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතූසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතූනි වෙව සහෙතූකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සහෙතූකෙහි වෙව න ව හෙතූනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතූනි වෙව හෙතූසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතූසම්පයුත්තෙහි වෙව න ව හෙතූනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... න හෙතූසහෙතූකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතූනි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකායා ධාතූයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

390. අප්පච්චයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසඬ්ඛනෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සනිද්ධසනෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සප්පට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... රුපිහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුර්ඛි ඵලකොපපාදාසනෙහි සත්තං ධාතුං විජ්ජයුත්තා; ඵලකොපපාදාසනෙහි ඵලකා ධාතුං කෙතිවි විජ්ජයුත්තා.

391. ලොකුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිව් ඛන්ධෙහි න කෙහිව් ආයතනෙහි ඡහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

392. ආසවෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා... ආසවසම්පයුත්තෙනි ධම්මෙනි යෙ ධම්මා... ආසවෙනි චෙව සාසවෙනි ච ධම්මෙනි යෙ ධම්මා... ආසවෙනි චෙව ආසවසම්පයුත්තෙනි ච ධම්මෙනි යෙ ධම්මා... ආසවසම්පයුත්තෙනි චෙව නො ච

404. සප්තීකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ජිනිසගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

405. සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි පන්තරසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

406. උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි එකාදසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

407. න කාමාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපරියාපන්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි ඡහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා.

408. රූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියයානිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

ධම්මායතනං ධම්මධාතු, දුක්ඛසච්චඤ්ච ජීවිතං;
සළායතනං නාමරූපං, චත්තාරො ච මහාභවා.

ජාති ජරා ච මරණං, තිකෙස්චෙකුනවිසති;
ගොච්ඡකෙසු ච පඤ්ඤාස, අට්ඨ චූළන්තරෙ පදා.

මහන්තරෙ පන්තරස, අට්ඨාරස තතො පරෙ;
තෙවිස පදසතං එතං, සම්පයොගෙ න ලබ්භතීති.

විජ්ජයුත්තෙන විජ්ජයුත්තපදනිද්දෙසො දසමො.

11. එකාදිසමනයෝ

11. සභිගහි තෙන සම්පයුත්ත විජ්ජපයුත්ත පදනිද්දෙසො

409. සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා බන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි බන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තා? තෙ ධම්මා තීහි බන්ධෙහි ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි සම්පයුත්තා; ඵකෙන බන්ධෙන ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? ඵකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙහි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

410. ඉන්ථිත්තියෙන යෙ ධම්මා... පුරස්සිත්තියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඛගහෙන සංඛගතිතා ආයතනසංඛගහෙන සංඛගතිතා ධාතුසංඛගහෙන සංඛගතිතා, තෙ ධම්මා කතිති ඛන්ධෙති කතිභායතනෙති කතිති ධාතුති සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිති විප්පයුත්තා? චතුති ඛන්ධෙති එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විප්පයුත්තා.

411. සුඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඛිගහෙන සඛිගහිතා ආයතනසඛිගහෙන සඛිගහිතා ධාතුසඛිගහෙන සඛිගහිතා...පෙ.... තෙ ධම්මා තීනි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තනි ධාතුනි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතනි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි දසනි ධාතුනි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

412. උපෙක්කිත්‍රියෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඛගහෙන සඛගතිතා ආයතනසඛගහෙන සඛගතිතා ධාතුසඛගහෙන සඛගතිතා... තෙ ධම්මා තීති ඛන්ධෙති එකෙනායතනෙන ද්වීති ධාතුති සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි සම්පයුත්තා. කතිති විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙති පන්තරසති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විජ්ජයුත්තා.

413. සද්ධිත්තියෙන යෙ ධම්මා... විරිදිත්තියෙන යෙ ධම්මා... සත්තියෙන යෙ ධම්මා... සමාධිත්තියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවිත්තියෙන යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සඬබ්බරෙහි යෙ ධම්මා... සළායතනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මහවෙන යෙ ධම්මා බන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා තෙ ධම්මා තීථි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තභි ධාතුභි සම්පයුත්තා; එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි දසභි ධාතුභි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

414. පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬ්ගහෙන සඬ්ගහිතා ආයතනසඬ්ගහෙන සඬ්ගහිතා ධාතුසඬ්ගහෙන සඬ්ගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙනි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? චතුති ඛන්ධෙහි ඵකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

415. සෞකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා බන්ධසභිගහෙන සභිගහිතා ආයතනසභිගහෙන සභිගහිතා ධාතුසභිගහෙන සභිගහිතා... තෙ ධම්මා තීති බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිති විප්පයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුති විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

416. උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චනි ඉන්ද්‍රියෙහි යෙ ධම්මා... පඤ්චනි බලෙහි යෙ ධම්මා... සත්තනි බොජ්ඣංගිගෙහි යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨච්චිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා... ඵස්සෙන යෙ ධම්මා... චෙතනාය යෙ ධම්මා... අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා... හෙතුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි චෙව සහෙතුකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුහි චෙව හෙතුසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි චෙව සාසවෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවෙහි චෙව ආසවසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංයොජනෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ගන්ථෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ඔසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... යොගෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නිවරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපාදානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව සංකිලෙසිකෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව සංකිලිට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙහි චෙව කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා
බන්ධසඬගහෙන සඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන සඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන සඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි බන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තා? තෙ ධම්මා තීනි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තනි ධාතුහි සම්පයුත්තා;

එකෙන බන්ධෙන එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

ඒවෙ සච්චා පන්තරසින්ද්‍රියා, එකාදස පටිච්චපදා;
උද්ධං පුන එකාදස, ගොච්ඡකපදමෙත්ථ තිංසව්ධාති.

සඬගහිතෙනසම්පයුත්තවිජ්ජයුත්තපදනිද්දෙසො එකාදසමො.

12. နိဒါန်းမူဝါဒ

12. සම්පයුත්තෙන් සම්පන්නතාවය සම්පන්නතාවය පදනම් දෙසට

417. වෙදනාක්‍රන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්‍රන්ධෙන යෙ ධම්මා... සච්ඛාරක්‍රන්ධෙන යෙ ධම්මා
සම්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? තෙ ධම්මා තීහි ඛන්ධෙහි
ද්විභායතනෙහි අවයවි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? ද්විතී ඛන්ධෙහි දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

418. විඤ්ඤාණක් බන්ධෙන යෙ ධම්මා... මනායනනෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුචිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.
... මනොධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා...පෙ.... තෙ ධම්මා තීනි බන්ධෙනි
එකෙනායනනෙන එකාය ධාතුයා සඨගහිතා. කතිනි අසඨගහිතා? ද්විති බන්ධෙනි එකාදසහායනනෙනි සත්තරසහි ධාතුනි
අසඨගහිතා.

419. සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුභි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි ද්විභි ධාතුභි සංඛගතිතා. කතිභි අසංඛගතිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසති ධාතුභි අසංඛගතිතා.

420. මනින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා සම්පසුත්තා... තෙ ධම්මා තීනි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඬගහිතා. කතිනි අසඬගහිතා? ද්වීනි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුනි අසඬගහිතා.

421. ဗွတ်ဘ်ဉ်ဃေဉာ ဃေ ဝဲဃီဃာ... ငွန်ဃ်ဉ်ဃေဉာ ဃေ ဝဲဃီဃာ... ဃေဃာဃ်ဃ်ဉ်ဃေဉာ ဃေ ဝဲဃီဃာ...
 ဝဲဃာဃ်ဃ်ဉ်ဃေဉာ ဃေ ဝဲဃီဃာ ဃဃီဃဃ်ဃာ..., ဃေ ဝဲဃီဃာ ဃ်ဃီ ဝဲဃ်ဃေဉာ ငုံဃီဃာဃာဃာဃီ ငုံဃီဃီ ဃာဃာဃီ ဃဃီဃာဃာ.
 ဃာဃီဃီ ဃဃီဃာဃာ? ငုံဃီဃီ ဝဲဃ်ဃေဉာ ငုံဃာဃာဃာဃာဃီ ဃေဃာဃာဃီ ဃာဃာဃီ ဃဃီဃာဃာ.

422. උපෙක්කිනිද්‍රියෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා තිහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි සත්තහි ධාතුහි සංඛගහිතා. කතිහි අසංඛගහිතා? ද්විහි බන්ධෙහි දසභායතනෙහි ඵකාදසහි ධාතුහි අසංඛගහිතා.

423. සද්ධිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... විරිසිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... සතිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... සමාධිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... පඤ්ඤිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... අඤ්ඤිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවිත්තියෙන් යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සඛිධාරෙති යෙ ධම්මා සම්පසුත්තා... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විභාසනනෙති ද්විති ධාතුති සඛිගතිතා. කතිති අසඛිගතිතා? එකෙන් ඛන්ධෙන දසභාසනනෙති සොළසති ධාතුති අසඛිගතිතා.

424. සම්බරපව්වයා විඤ්ඤාණෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා තීඨි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා සඨගහිතා. කතිති අසඨගහිතා? ද්වීඨි ඛන්ධෙහි එකාදසභායතනෙහි සත්තරසඨි ධාතුහි අසඨගහිතා.

425. සළායතනපථවයා එස්සෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙති ද්විතායතනෙති අට්ඨති ධාතුති සඨගතිතා. කතිති අසඨගතිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසතායතනෙති දසති ධාතුති අසඨගතිතා.

426. එස්සපව්වයා වෙදනාය යෙ ධම්මා සම්පයුක්තා... තෙ ධම්මා තීහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි අට්ඨහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? ද්විහි බන්ධෙහි දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

427. වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මහවෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙහි ද්විතියතනෙහි ද්විති ධාතුනි සඨගතිතා. කතිති අසඨගතිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙහි සොළසහි ධාතුනි අසඨගතිතා.

428. සොකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා තීඨි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි ද්වීඨි ධාතුහි සඨගහිතා. කතඨි අසඨගහිතා? ද්වීඨි ඛන්ධෙහි දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

429. උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා සම්පයුක්තා... තෙ ධම්මා චතුරි ඛන්ධෙති ද්විභායතනෙති ද්විති ධාතුති සඬගතිතා. කතිති අසඬගතිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙති සොළසති ධාතුති අසඬගතිතා.

430. ඉද්ධිපාදෙන යෙ ධම්මා සම්පසුත්තා... තෙ ධම්මා තීභි ඛන්ධෙභි ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා සඬගහිතා. කතිභි අසඬගහිතා? ද්විභි ඛන්ධෙභි ඵකාදසහායතනෙහි සත්තරසභි ධාතුහි අසඬගහිතා.

445. වෙනසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානසහභූති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විත්තසංසට්ඨසමුට්ඨානානුපරිවත්තීති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන

එකෙනායතනෙන් සත්තභි ධාතුභි සඬගභිතා. කතිභි අසඬගභිතා? චතුභි ඛන්ධෙභි එකාදසභායතනෙභි එකාදසභි ධාතුභි අසඬගභිතා.

446. උපාදානෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙභි චෙච සංකිලෙසිකෙභි ච ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙභි චෙච සංකිලිට්ඨෙභි ච ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... කිලෙසෙභි චෙච කිලෙසසම්පයුත්තෙභි ච ධම්මෙභි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුභි ඛන්ධෙභි ද්විභායතනෙභි ද්විභි ධාතුභි සඬගභිතා. කතිභි අසඬගභිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙභි සොළසභි ධාතුභි අසඬගභිතා.

447. සංකිලිට්ඨෙභි චෙච නො ච කිලෙසෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙභි චෙච නො ච කිලෙසෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... සචිතක්කෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... සච්චාරෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... සප්පිතිකෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... පිතිසහගතෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙභි ධම්මෙභි යෙ ධම්මා සම්පයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිභි ඛන්ධෙභි කතිභායතනෙභි කතිභි ධාතුභි සඬගභිතා? තෙ ධම්මා එකෙන ඛන්ධෙන එකෙනායතනෙන් එකාය ධාතුයා සඬගභිතා. කතිභි අසඬගභිතා? චතුභි ඛන්ධෙභි එකාදසභායතනෙභි සත්තරසභි ධාතුභි අසඬගභිතා.

රූපක්ඛන්ධා චත්තාරො, මනායතනමෙච ච;
විඤ්ඤාණධාතුයො සත්ත, ද්වෙ සච්චා චුද්දසින්ද්‍රියා.

පච්චයෙ ද්වාදස පදා, තතො උපරි සොළස;
තිකෙසු අට්ඨ ගොච්ඡකෙ, තෙචත්තාලිසමෙච ච.

මහන්තරුකෙ සත්ත, පදා පිට්ඨිකෙසු ඡ;
නවමස්ස පදස්සෙනෙ, නිද්දෙසෙ සඬගහං ගතාති.

සම්පයුත්තෙනසඬගභිතාසඬගභිතපදනිද්දෙසො ද්වාදසමො.

13. තෙරසමනය

13. අසභ්‍යවිනිශ්චයකට පත්වූ අයගේ විෂය විෂයාංශය

448. රූපක්‍රමයෙන් යෙදවීමට බන්ධනාගාරභේෂණ අංශයට සහතිකයක් ලබා දෙනු ඇත්තේ නම්, එසේ කරනු ලබන්නේ කෙසේද? තවද, බන්ධනාගාර භේෂණ අංශයට සහතිකයක් ලබා දෙනු ඇත්තේ කෙසේද? තවද, බන්ධනාගාර භේෂණ අංශයට සහතිකයක් ලබා දෙනු ඇත්තේ කෙසේද? තවද, බන්ධනාගාර භේෂණ අංශයට සහතිකයක් ලබා දෙනු ඇත්තේ කෙසේද?

449. ධම්මායතනෙන යෙ ධම්මා... ධම්මධාතුයා යෙ ධම්මා... ඉන්ථිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... පුරිසිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... ජීවිත්ථියෙන යෙ ධම්මා... විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපෙන යෙ ධම්මා... අසඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... එකචොකාරභවෙන යෙ ධම්මා... ජාතියා යෙ ධම්මා... ජරාය යෙ ධම්මා... මරණෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගතිනා ආයතනසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගතිනා ධාතුසඬ්ඨගහෙන අසඬ්ඨගතිනා...පෙ.... තෙ ධම්මා තීති ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි සම්පයුත්තා. කතිති විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙතිවි විජ්ජයුත්තා.

450. අරුපහවෙන යෙ ධම්මා... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාහවෙන යෙ ධම්මා... චතුචොකාරහවෙන යෙ ධම්මා... ඉද්ධිපාදෙන යෙ ධම්මා ඛන්ධසඛිගහෙන අසඛිගිතා ආයතනසඛිගහෙන අසඛිගිතා ධාතුසඛිගහෙන අසඛිගිතා , නෙ ධම්මා කතිති ඛන්ධෙති කතිභායතනෙති කතිති ධාතුති සම්පයුත්තාති ? නත්ථි? කතිති විජ්ජයුත්තා? චතුති ඛන්ධෙති ඵකෙනායතනෙන සත්තති ධාතුති විජ්ජයුත්තා; ඵකෙනායතනෙන ඵකාය ධාතුයා කෙතිවි විජ්ජයුත්තා.

451. කුසලෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අකුසලෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දුක්ඛය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අදුක්ඛමසුඛය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විපාකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විපාකධම්මධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුපාදිත්තඅනුපාදානියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසංකිලිට්ඨඅසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සවිතක්කසවිචාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අවිතක්කවිචාරමත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ජීතිසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහානබ්බෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහානබ්බෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහානබ්බහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහානබ්බහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආවයගාමීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපවයගාමීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සෙක්ඛෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසෙක්ඛෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මහග්ගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අප්පමාණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරිත්තාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මහග්ගතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අප්පමාණාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හිතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පණිතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මිච්ඡත්තනියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සම්මත්තනියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මග්ගාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මග්ගහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... මග්ගාධිපතීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අතීතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනාගතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පච්චුප්පත්තාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අප්ඤ්ඤාතාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ඛනිද්ධාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අප්ඤ්ඤාතඛනිද්ධාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සහෙතුකෙහි වෙච න ව හෙතුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... හෙතුසම්පයුත්තෙහි වෙච න ව හෙතුහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... න හෙතුසහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසංඛගහෙන අසංඛගහිතා ආයතනසංඛගහෙන අසංඛගහිතා ධාතුසංඛගහෙන අසංඛගහිතා, තෙ ධම්මා කතීහි ඛන්ධෙහි කතීභායතනෙහි කතීහි ධාතුහි සම්පයුත්තාහි? නත්ථි. කතීහි විප්පයුත්තා? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විප්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විප්පයුත්තා.

452. රුපිහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා බන්ධසඛගහෙන අසඛගහිතා ආයතනසඛගහෙන අසඛගහිතා ධාතුසඛගහෙන අසඛගහිතා... තෙ ධම්මා තීහි බන්ධෙහි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජපයුත්තා? එකෙන බන්ධෙන දසහායතනෙනි දසහි ධාතුහි විජපයුත්තා ; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජපයුත්තා.

453. අරුපිති ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ලොකුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනාසවෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවච්ඡේදයුත්තෙහි වෙව නො ව ආසවෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ආසවච්ඡේදයුත්තෙහි අනාසවෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසංයෝජනයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අග්නිථිකයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනොසනියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අයොගනියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනිවරණියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපරාමචයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසච්ඡේදයුත්තෙහි අපරාමචයෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා බන්ධසංගහෙන අසංගහිතා ආයතනසංගහෙන අසංගහිතා ධාතුසංගහෙන අසංගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි බන්ධෙහි කතිහායතනෙන

කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

454. අනාරම්මණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නො චිත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තවිජ්ජයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ... චිත්තවිසංසට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසමුට්ඨානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තසහභූහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... චිත්තානුපරිවත්තීහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ඛාහිරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපාදාධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙන කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තා? තෙ ධම්මා තිහි ඛන්ධෙහි සම්පයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි සම්පයුත්තා. කතිහි විජ්ජයුත්තා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙන දසහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

455. අනුපාදානියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපාදානසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපාදානසම්පයුත්තෙහි වෙච නො ච උපාදානෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපාදානවිජ්ජයුත්තෙහි අනුපාදානියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසංකිලිට්ඨෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨෙහි වෙච නො ච කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසසම්පයුත්තෙහි වෙච නො ච කිලෙසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... කිලෙසවිජ්ජයුත්තෙහි අසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතඛිඛෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතඛිඛෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දස්සනෙන පහාතඛිඛහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... භාවනාය පහාතඛිඛහෙතුකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සචිතක්කෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සච්චාරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සජ්ජිතිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පිතිසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... උපෙක්ඛාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... න කාමාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... රූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපරියාපන්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියායානිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ... නියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ඛන්ධසඬගහෙන අසඬගහිතා ආයතනසඬගහෙන අසඬගහිතා ධාතුසඬගහෙන අසඬගහිතා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙන කතිහි ධාතුහි සම්පයුත්තාති? නත්ථි. කතිහි විජ්ජයුත්තා? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි විජ්ජයුත්තා; එකෙනායතනෙන එකාය ධාතුයා කෙහිවි විජ්ජයුත්තා.

රූපඤ්ච ධම්මායතනං ධම්මධාතු, ඉත්ථිපුමං ජීවිතං නාමරූපං;
ද්වෙ භවා ජාතිජරා මච්චිරූපං, අනාරම්මණං නො චිත්තං චිත්තෙන විජ්ජයුත්තං.

විසංසට්ඨං සමුට්ඨානසහභූ, අනුපරිවත්ති ඛාහිරං උපාදා;
ද්වෙ විසයො එසනයො සුඛද්ධොති.

අසඬගහිතෙනසම්පයුත්තවිජ්ජයුත්තපදනිද්දෙසො තෙරසමො.

14. චුද්දසමනයො

14. විජ්ජයුත්තෙතසඨගහිතාසඨගහිතපදනිද්දෙසො

1. ඛන්ධාදි

456. රූපක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඨගහිතා? තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි අට්ඨහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

457. වෙදනාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... සඨකාරක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෙන යෙ ධම්මා... මනායතනෙන යෙ ධම්මා... මනින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා, තෙ ධම්මා කතිහි ඛන්ධෙහි කතිහායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඨගහිතා? තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා එකෙන ඛන්ධෙන එකාදසභායතනෙහි එකාදසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? චතුහි ඛන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

458. චක්ඛායතනෙන යෙ ධම්මා...පෙ.... ඵොට්ඨබ්බායතනෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුධාතුයා යෙ ධම්මා...පෙ.... ඵොට්ඨබ්බධාතුයා යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා...පෙ.... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි අට්ඨහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

459. චක්ඛුවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... සොතවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... සානවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... ජීවහාවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... කායවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොධාතුයා යෙ ධම්මා... මනොවිඤ්ඤාණධාතුයා යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි සත්තරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි, එකාය ධාතුයා අසඨගහිතා.

2. සච්චාදි

460. දුක්ඛසච්චෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

461. සමුදයසච්චෙන යෙ ධම්මා... මග්ගසච්චෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඨගහිතා.

462. නිරොධසච්චෙන යෙ ධම්මා... චක්ඛුන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා ... කායින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... ඉන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පුරිස්සන්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි ඛන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි අට්ඨහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

463. සුඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඨගහිතා.

464. උපෙක්ඛින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි තෙරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි අසඨගහිතා.

465. සද්ධින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... විරිශින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... සමාධින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... පඤ්ඤින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමීතින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියෙන යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාය යෙ ධම්මා... අවිජ්ජාපච්චයා සඨකාරෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා පඤ්චහි ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඨගහිතා. කතිහි අසඨගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඨගහිතා.

466. සඨකාරපච්චයා විඤ්ඤාණෙන යෙ ධම්මා... සළායතනපච්චයා එස්සෙන යෙ ධම්මා... එස්සපච්චයා වෙදනාය යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඨකං ඛන්ධතො යපෙත්වා එකෙන ඛන්ධෙන එකාදසභායතනෙහි

එකාදසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

467. වෙදනාපච්චයා තණ්හාය යෙ ධම්මා... තණ්හාපච්චයා උපාදානෙන යෙ ධම්මා... කම්මභවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

468. උපපත්තිභවෙන යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... පඤ්චවොකාරභවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි තිහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි පන්තරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

469. කාමභවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි පඤ්චහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි තෙරසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

470. රූපභවෙන යෙ ධම්මා... අසඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... එකවොකාරභවෙන යෙ ධම්මා... පරිදෙවෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි අට්ඨහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි දසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

471. අරූපභවෙන යෙ ධම්මා... නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාභවෙන යෙ ධම්මා... චතුරවොකාරභවෙන යෙ ධම්මා... සොකෙන යෙ ධම්මා... දුක්ඛෙන යෙ ධම්මා... දොමනස්සෙන යෙ ධම්මා... උපායාසෙන යෙ ධම්මා... සතිපට්ඨානෙන යෙ ධම්මා... සම්මප්පධානෙන යෙ ධම්මා... ඉද්ධිපාදෙන යෙ ධම්මා... ඤානෙන යෙ ධම්මා... අප්පමඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... පඤ්චහි ඉන්ද්‍රියෙහි යෙ ධම්මා... පඤ්චහි බලෙහි යෙ ධම්මා ... සත්තහි බොජ්ඣංගිහි යෙ ධම්මා... අරියෙන අට්ඨංගිකෙන මග්ගෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

3. එස්සාදිසත්තකං

472. එස්සෙන යෙ ධම්මා... වෙදනාය යෙ ධම්මා... සඤ්ඤාය යෙ ධම්මා... චෙතනාය යෙ ධම්මා... චිත්තෙන යෙ ධම්මා... මනසිකාරෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා එකෙන බන්ධෙන එකාදසභායතනෙනි එකාදසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? චතුහි බන්ධෙහි එකෙනායතනෙන සත්තහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

473. අධිමොක්ඛෙන යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි සත්තරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි එකාය ධාතුයා අසඬගහිතා.

4. තිකං

474. කුසලෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අකුසලෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... දුක්ඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

475. අබ්‍යාකතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙනි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙනි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

476. අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... විපාකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි තෙරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි පඤ්චහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

477. විපාකධම්මධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬබ්බං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙනි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙනි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

478. නෙවවිපාකනවිපාකධම්මධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුපාදින්නුපාදානියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුපාදින්නඅනුපාදානියෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අසංකිලිට්ඨසංකිලෙසිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා...

490. මජ්ඣිමෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනියතෙනි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුති ඛන්ධෙහි ද්විතියතනෙනි ද්විති ධාතුති සභගතිතා. කතිති අසභගතිතා? එකෙන ඛන්ධෙන දසහායතනෙනි සොළසති ධාතුති අසභගතිතා.

501. සංයෝජනෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ගන්ථෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ඔසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... යොගෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නිවරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසසම්පූර්ණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරාමාසෙහි වෙව පරාමිට්ඨෙහි ව ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විප්පසුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬතං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චිති බන්ධෙනි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා ? න කෙහිවි බන්ධෙනි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

513. සප්තීකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... ජිනිසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සුඛසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬිතං ඛන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චිති ඛන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අවිධාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි ඛන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

514. උපෙක්බාසහගතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬ්ඛනං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි තෙරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි පඤ්චහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

515. කාමාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... පරියාපන්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... සඋත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

516. න කාමාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අපරියාපන්තෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනුත්තරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි අට්ඨහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි දසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

517. රූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියයානිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... නියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා ... සරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා... තෙ ධම්මා අසඬ්ඛනං බන්ධනො යපෙත්වා පඤ්චහි බන්ධෙහි ද්වාදසභායතනෙහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? න කෙහිවි බන්ධෙහි න කෙහිවි ආයතනෙහි න කාහිවි ධාතුහි අසඬගහිතා.

518. න රූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... න අරූපාවචරෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනියයානිකෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අනියතෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා... අරණෙහි ධම්මෙහි යෙ ධම්මා විජ්ජයුත්තා , තෙ ධම්මා කතිහි බන්ධෙහි කතිභායතනෙහි කතිහි ධාතුහි සඬගහිතා? තෙ ධම්මා චතුහි බන්ධෙහි ද්විභායතනෙහි ද්විහි ධාතුහි සඬගහිතා. කතිහි අසඬගහිතා? එකෙන බන්ධෙන දසභායතනෙහි සොළසහි ධාතුහි අසඬගහිතා.

ධම්මායතනං ධම්මධාතු, අට් ජීවිතං නාමරූපං;
සළායතනං ජාතිජරාමතං, ද්වෙ ව තිකෙ න ලබ්භරෙ.

පට්මන්තරෙ සත්ත ව, ගොච්ඡකෙ දස අපරන්තෙ;
වුද්දස ඡ ව මත්ථකෙ, ඉච්චෙනෙ සත්තවත්තාලීස ධම්මා;
සමුච්ඡෙදෙ න ලබ්භන්ති, මොසපුච්ඡකෙන වාති.

විජ්ජයුත්තෙනසඬගහිතාසඬගහිතපදනිද්දෙසො වුද්දසමො.

ධාතුකථාපකරණං නිට්ඨිතං.